

Czartoryski, Paweł

Spotkanie przedstawicieli krajów socjalistycznych w sprawach wydawniczych

Kwartalnik Historii Nauki i Techniki 11/4, 421-422

1966

Artykuł umieszczony jest w kolekcji cyfrowej Bazhum, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych tworzonej przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego.

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie ze środków specjalnych MNiSW dzięki Wydziałowi Historycznemu Uniwersytetu Warszawskiego.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

psychologię twórczości naukowej jako zajmujące się wewnętrzną strukturą nauki, a z drugiej — socjologię, ekonomikę i naukę o organizacji nauki jako zajmujące się związkami nauki z życiem społecznym. Inni (m.in. dyrektor Instytutu Historii Przyrodoznawstwa i Techniki AIN ZSRR B. M. Kiedrow i prof. E. Olszewski, autor referatu o *Miejscu naukoznawstwa w istniejącym systemie nauk*) bronili jedności naukoznawstwa jako nauki społecznej, badającej wyodrębnioną dziedzinę działalności ludzkiej, jaką stanowi nauka. Pierwsza grupa więc widziała w nauce przede wszystkim system uporządkowanych informacji o rzeczywistości, druga zaś — rodzaj działalności społecznej.

Nie budziła natomiast sprzeciwów teza o ścisłym związku naukoznawstwa i historii nauki, wynikającym z tego, że prawidłowości rozwoju nauki mogą być poznane jedynie metodą historyczną, że więc teoria nauki powstaje jako uogólnienie jej historii. Zgodność poglądów na tę kwestię nie była zaskakująca wobec faktu, że historycy nauki, tak w Polsce, jak i jeszcze bardziej w Związku Radzieckim, stanowią podstawową grupę naukowców interesujących się problematyką naukoznawczą, oni też stanowili większość wśród uczestników sympozjum. Nie dziwnego więc, że i na inauguracyjnym posiedzeniu sympozjum wygłoszony był referat z zakresu historii nauki: był to referat dra W. E. Małańożyka poświęcony przeszło trzechsetletnim dziejom Uniwersytetu Lwowskiego, w którego murach odbywał się to posiedzenie.

Zamykające natomiast posiedzenie sympozjum odbyło się w Użhorodzie, dokąd gościnni gospodarze ukraińscy zorganizowali dwudniową wycieczkę. Na posiedzeniu tym ustalono m. in. założenia dalszej współpracy radziecko-polskiej w zakresie naukoznawstwa. Przewiduje się w szczególności zorganizowanie w 1967 r. drugiego z kolei sympozjum polsko-radzieckiego, tym razem w Lublinie².

Eugeniusz Olszewski

Czechosłowacja

SPOTKANIE PRZEDSTAWICIELI KRAJÓW SOCJALISTYCZNYCH W SPRAWACH WYDAWNICZYCH

Z okazji Kongresu *Antiquitas ac tempora nostra*, który odbył się w Brnie w dniach 12—15 kwietnia br., zostało zorganizowane *ad hoc* spotkanie przedstawicieli czterech krajów socjalistycznych poświęcone sprawom współpracy w zakresie czasopiśmiennictwa historycznonaukowego i historycznotechnicznego. W spotkaniu tym wzięli udział: prof. B. Kiedrow i redaktor „Woprosow Istorii Jestiestwoznania i Tiechniki” S. Płotkin (ZSRR), prof. G. Harig (NRD), drowie L. Nový i Z. Horský (Czechosłowacja) oraz doc. P. Czartoryski (Polska).

Na wstępie udzielono sobie informacji o wydawnictwach periodycznych i ciągłych ukazujących się w poszczególnych krajach (w ZSRR: wydawnictwo ciągłe „Woprosy Istorii Jestiestwoznania i Tiechniki”; w NRD: czasopismo „Zeitschrift für Geschichte der Naturwissenschaften und Medizin”; w Czechosłowacji: wydawnictwa ciągłe: „Sborník pro dějiny přírodních věd a techniky” i „Z dějin vied a techniky na Slovensku”; w Polsce: czasopisma „Kwartalnik Historii Nauki i Techniki” i „Organon” oraz wydawnictwo ciągłe pięcioseryjne „Studia i Materiały z Dziejów Nauki Polskiej”).

W dalszym ciągu przedyskutowano możliwości współpracy pomiędzy wydawnictwami, wysuwając następujące postulaty: podjęcie starań o lepsze informowa-

² Obszerniejsze sprawozdanie oraz wybór materiałów sympozjum lwowskiego zostaną opublikowane w nrze 4/1966 „Zagadnień Naukoznawstwa”.

nie historyków nauki i techniki z krajów zachodnich o rezultatach badań podejmowanych w krajach socjalistycznych; wzajemna wymiana informacji o programach redakcyjnych wydawnictw 4 krajów; publikowanie zbiorów informacji o stanie badań w krajach socjalistycznych nad poszczególnymi dziedzinami lub zagadnieniami historii nauki i techniki; stymulowanie prac poświęconych ogólnym problemom historii nauki: metodologii i klasyfikacji nauk, społecznej funkcji nauki itp.; utworzenie we wszystkich wydawnictwach działu informacji o wydarzeniach naukowych w zakresie historii nauki i techniki w krajach socjalistycznych; informowanie o dyskusjach toczących się na łamach różnych czasopism; zorganizowanie wymiany recenzji o książkach ukazujących się w poszczególnych krajach.

Na zakończenie postanowiono organizować podobne spotkania przy okazji kongresów i konferencji międzynarodowych.

Paweł Czartoryski

Francja

FRANCUSKA DELEGACJA NA KONGRES HISTORII NAUKI W STACJI NAUKOWEJ PAN W PARYŻU

W dniu 22 października 1965 r.¹ w Stacji Naukowej PAN w Paryżu odbyło się spotkanie z francuską delegacją na XI Międzynarodowy Kongres Historii Nauki. W spotkaniu wzięli udział m. in.: ambasador polski we Francji J. Druto i kierownik Stacji, prof. F. Widy-Wirski. Po zagajeniu dokonanym przez przewodniczącą delegacji francuskiej, prof. G. Canguilhema, członkowie delegacji: prof. S. Bachelard, prof. M.-A. Tonnelat, sekretarz Międzynarodowej Akademii Historii Nauki P. Costabel, prof. M. Daumas i dr M. D. Grmek, oraz przebywający wówczas w Paryżu prof. P. Rybicki przedstawili krótkie sprawozdania z obrad poszczególnych sekcji i sympozjów Kongresu. Na zakończenie spotkania współpracowniczka Stacji, mgr Rydniek omówiła wkład polski do nauki światowej i kontakty naukowe francusko-polskie.

KOMITET ORGANIZACYJNY XII MIĘDZYKONFERENCYJNEGO KONGRESU HISTORII NAUKI

W marcu br. francuski Komitet Narodowy Historii i Filozofii Nauki powołał Komitet Organizacyjny XII Międzynarodowego Kongresu Historii Nauki, który ma odbyć się w Paryżu w końcu sierpnia 1968 r. Na czele komitetu staną znany biolog i historyk biologii Jean Rostand, jego zastępcami są: prof. G. Canguilhem i prof. R. Taton, a na sekretarza generalnego komitetu powołano panią Suzanne Delorme.

E. O.

Szwecja

INSTYTUT HISTORII TECHNIKI W SZTOKHOLMIE

W Sztokholmie powstał ostatnio Instytut Historii Techniki (Institutet för Teknikhistoria). Jego założycielem i dyrektorem jest dr Torsten Althin, poprzednio dyrektor sztokholmskiego Muzeum Techniki. Instytut ma na celu prowadzenie ba-

¹ W notatce o tym spotkaniu w nrze 1/1966 „Revue d'Histoire des Sciences et de leurs Applications” podano pomyłkowo datę 17 X 1965.